

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100374

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-06-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванов Денис Ігорович

2. Ivanov Denys I.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-06-2023

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 21570552

Місцезнаходження: вул. Леонтовича, буд. 5, м. Київ, 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 03.032.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 21570552

Місцезнаходження: вул. Леонтовича, буд. 5, м. Київ, 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 21570552

Місцезнаходження: вул. Леонтовича, буд. 5, м. Київ, 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.09.55

Тема дисертації:

1. Особливості формування зовнішньополітичного курсу британських урядів (1990–2010 рр.)
2. Features of formation of the foreign policy of the British governments (1990–2010)

Реферат:

1. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю аналізу зовнішньополітичного курсу Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії як однієї з ключових держав постбіполярного періоду. У демократичній державі політичний консенсус є результатом домовленостей між політичними силами, які представляють інтереси груп виборців. Велика Британія є однією з найстаріших парламентських демократій світу. Вестмінстерська система дозволяє громадянам захищати свої політичні інтереси та сприяє перетворенню Великої Британії на наддержаву в XIX ст. У XX ст. відбувався закономірний процес зменшення впливу Великої Британії у світовій політиці. Сполучене Королівство почало поступатися за економічними й військовими параметрами Сполученим Штатам Америки. Сполучене Королівство адаптувалося до Ялтинсько-Потсдамської системи, в якій Велика Британія залишалася провідною державою та ключовим союзником США в НАТО. У постіндустріальну епоху Велика Британія вступила лідером Британської

Співдружності, постійним членом Ради Безпеки ООН та одним з провідних технологічних, економічних та культурних центрів світу. Після розпаду соціалістичного табору британська держава і надалі брала активну участь у світовій політиці та зберігала статус провідної держави, у якій продовжувалися дискусії щодо питань євроінтеграції та співпраці у сфері колективної безпеки, які вимагали пошуку політичного компромісу. Тема наукового дослідження органічно пов'язана з проблемою формування зовнішньої політики країн ЄС і НАТО у постбіполярний період. Велика Британія, як одна з провідних держав Заходу, відіграла ключову роль у формуванні зовнішньополітичних позицій НАТО та ЄС, корелюючи свої інтереси з іншими країнами євроатлантичного співтовариства. Дослідження особливостей формування британської зовнішньої політики дозволяє краще зрозуміти контекст формування та реалізації зовнішньополітичного курсу європейських країн у межах євроатлантичної системи колективної безпеки. У дисертації проведено порівняльний аналіз політики консервативного кабінету Дж. Мейджора та лейбористських урядів Т. Блера і Г. Брауна. На основі залучення до наукового обігу малодосліджених матеріалів (політичні маніфести британських політичних партій) проаналізовано еволюцію зовнішньополітичних доктрин британських політичних партій. Визначено ієрархію різних напрямків британської зовнішньої політики та їх територіальну спрямованість. На основі аналізу засідань британського парламенту охарактеризовано ключові питання британської зовнішньополітичного дискурсу та їх сприйняття британським істеблішментом. Досліджено ставлення ключових британських політичних сил до проблеми участі Сполученого Королівства у військових інтервенціях в регіональні конфлікти. Розглянуто еволюцію політики Сполученого Королівства щодо країн що розвиваються. Поглиблено наукову інтерпретацію особливостей формування європейського вектору британської зовнішньої політики та цілей та інтересів британської політики щодо країн пострадянського простору та КНР. Уточнено співвідношення внутрішніх та зовнішніх чинників формування зовнішньої політики урядів Сполученого Королівства. Окреслено роль державних інститутів і політичних партій у британському зовнішньополітичному процесі. Визначено характер впливу основних політичних партій та парламентських фракцій на зовнішню політику урядів Сполученого Королівства. Охарактеризовано роль регіональних партій автономних адміністративно-територіальних регіонів Сполученого Королівства у зовнішньополітичному процесі. Дисертація є самостійним дослідженням, у якому викладено авторське бачення специфіки формування британської зовнішньої політики. Представлене дослідження є першою в українській історіографії працею, яка розглядає внутрішньополітичні чинники, що зумовлюють британський зовнішньополітичний курс. Наукове осмислення формування зовнішньої політики Великої Британії щодо ключових проблем міжнародних відносин дає можливість заповнити певну прогалину в історіографії британського зовнішньополітичного процесу, використати напрацьований історичний матеріал, окремі положення та висновки дисертаційного дослідження для підготовки узагальнюючих наукових праць та підручників з новітньої історії країн Європи. Матеріали дисертації можуть використовуватися для розробки нормативних і спеціальних курсів у вищих навчальних закладах з міжнародних відносин та політичної історії зарубіжних країн.

2. The relevance of the topic of this research is determined by the need of the in-depth analysis of the United Kingdom foreign policy formation and development which reflected its role as an important actor of the post-bipolar world. The UK is one of the oldest democracies of the world. The Westminster system of government allowed the British citizens to protect their interests and contributed to the rise of Great Britain into a global superpower in the 19th century. The achievement of a political consensus on foreign policy matters is regarded as the result of an informal agreement between political groups representing the interests of voters. United Kingdom's influence had declined in the 20th century as a result of the global changes. Great Britain had yielded military and economic leadership to the United States of America. The United Kingdom had adapted to the Yalta-Potsdam system of international relations and remained a major world power and significant US ally in NATO. United Kingdom is a major economic, technologic and cultural power of the postindustrial age. Great Britain played an active role in international relations. The British establishment had an active internal debate on the topics of eurointegration and security cooperation. The topic of the scientific research is organically connected with the problem of the formation of the foreign policy of the EU and NATO countries in the postbipolar period.

The United Kingdom, as one of the leading states of the West, played significant part in shaping the foreign policy positions of NATO and EU, correlating its interests with other countries of the Euroatlantic community. The study of the peculiarities of the formation of British foreign policy allows better understanding of the context of the formation and implementation of the foreign policy course of European countries within the framework of the Euroatlantic system of collective security. The dissertation, for the first time in Ukrainian historiography, characterized evolution of the foreign policy doctrines of British political parties on basis of examination of the new documents (political manifestos of the British political parties). The important topics of British foreign policy discourse and its interpretation by the British establishment were analyzed. The author researched the position of the British political parties on the topic of military intervention in the regional conflicts. The British policy on the developing countries was also considered. The research of the specifics of the formation of British foreign policy has considerable academic and theoretical significance that improves understanding of the global processes that occur in the system of international relations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Толстов Сергій Валеріанович
2. Tolstov Serhii V.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинов Андрій Юрійович
2. Martynov Andrii Yu.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковенко Наталя Леонідівна
2. Yakovenko Natalya Leonidivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грубінко Андрій Васильович
2. Hrubinko Andrii V.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зернецька Ольга Василівна

2. Zernetska Olga V.

Кваліфікація: д. політ. н., 23.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чекаленко Людмила Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чекаленко Людмила Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

